

Raadsinformatiebrief¹

Onderwerp	Actieve informatievoorziening n.a.v. motie 71
Portefeuillehouders	G. Slegers W. Breunese
Portefeuilles	Bereikbaarheid, Mobiliteit en Parkeren Openbare Ruimte

Aan de leden van de gemeenteraad Zaanstad,

Inleiding

Met deze RIB informeren we u graag over de aanpak vanuit het programma Samen Slimmer Renoveren en Vervangen. Daarmee geven we tevens invulling aan de motie 71 “Niet afsluiten, maar onderhouden” uit de raadsvergadering van 4 april 2024. In die motie verzoekt de raad het college om:

“aan te dringen bij de provincie, Rijkswaterstaat en Prorail om onderhoud en vervanging tijdig uit te voeren zodat de inwoners en de economie van Zaanstad niet nog extra overlast hebben vanwege uitval van de infrastructuur.”

Zaanstad is sinds eind 2023 nauw betrokken geraakt bij het programma “Samen Slimmer Renoveren en Vervangen”, een initiatief van de provincie Noord-Holland. Daarin wordt door verschillende infra-beheerders vanuit een sterkere onderlinge samenwerking gewerkt aan de instandhouding (beheer en onderhoud) van wegen en andere infrastructuur.

De motie heeft er toe bij gedragen dat we binnen dit programma een nadrukkelijke rol voor Zaanstad en de deelregio Zaanstreek Waterland hebben gevraagd en gekregen. Met deze RIB informeren we u over de aanpak die vanuit het programma wordt gevolgd en over de rol van Zaanstad daarin. Daarmee is invulling gegeven aan de motie.

Toelichting

Samen Slimmer Renoveren en Vervangen

Aanleiding

De aanleiding van het initiatief om te komen tot het programma Samen Slimmer Renoveren en Vervangen (SSRV) is dat er binnen de provincie Noord-Holland een groeiende opgave is voor renovatie en vervanging van bruggen en viaducten. Dat komt mede door de met de jaren toenemende leeftijd ervan en het groeiende gebruik van het netwerk, inclusief zwaar verkeer. Daarnaast worden hoge eisen gesteld aan duurzaamheid, veiligheid en bereikbaarheid bij het uitvoeren van renovatie en vervanging. Deze groeiende opgave staat op gespannen voet met een dalend vermogen om de benodigde renovatie en vervangingswerkzaamheden uit te voeren. Bijvoorbeeld door afname van beschikbare vakmensen en kennis en door afname van beschikbare marktpartijen als gevolg van concurrerende vragen in de markt zoals de energietransitie en de woningbouw.

Aanpak

Als oplossingsrichting om het gat te verkleinen wordt de samenwerking geïntensiveerd vanuit een gedeeld eigenaarschap. Belangrijk onderdeel daarvan is te komen tot een gedeelde taal en gedeelde kennis, zodat de opgaven eenvoudiger bij elkaar gebracht kunnen worden.

Verder worden de mogelijkheden verkend om te komen tot een gezamenlijke programmering in het netwerk, met oog voor de lange termijn (assetmanagement). Door daarbij tevens af te

¹Op deze raadsinformatiebrief volgt geen actie van de Agendacommissie. Wanneer u een onderwerp hieruit wilt bespreken dan kunt u dit doen door een raadsinstrument in te zetten. Bijvoorbeeld een rondvraag (primair gericht aan het college van B&W) of een agenda-initiatief (primair gericht aan de collega fracties). Vermeld altijd in het raadsinstrument wat u wilt bespreken, inclusief een korte concrete toelichting.

stemmen met het al bestaande regionale verkeersmanagement (Regioregie) beperken we zoveel mogelijk de hinder voor de gebruikers.

Ten slotte kan vanuit de samenwerking toegewerkt worden naar gedeelde instandhoudingsstrategieën. Dit leidt tot efficiencywinst in de voorbereiding, tot een aantrekkelijker perspectief voor de markt door betere voorspelbaarheid en continuïteit, tot mogelijkheden voor standaardisatie en fabrieksmatige productie en als gevolg van opschaling ook tot meer mogelijkheden voor innovatie en voor circulair en biobased bouwen.

Na een oriënterende start in de periode tussen oktober 2023 en april 2024 is op 3 april jl. de Taskforce Samen Slimmer Renoveren en Vervangen opgericht. Deelnemers / vertegenwoordigers van het eerste uur zijn de gemeenten Zaanstad, Purmerend, Alkmaar, Amsterdam, Haarlem, Rijkswaterstaat en de vervoersregio Amsterdam. Inmiddels hebben de gemeenten Amstelveen, Den Helder en ProRail zich hierbij ook aangesloten.

Resultaten tot nu toe

Het werk van de Taskforce heeft geleid tot 3 concrete initiatieven, te weten:

- 1) **kennisuitwisseling.** Dit initiatief is gericht op een gedeelde taal, vakmanschap en delen van inzichten. Dit krijgt met name invulling door het oprichten van de Noord-Hollandse Bruggenbrigade, waarbij diverse experts in Noord-Holland elkaar nu regelmatig ontmoeten om kennis en kunde te delen en verder te ontwikkelen.
- 2) **het verrijken van de areaalbenadering.** De areaalbenadering verlegt de focus van individuele objecten naar 'families' met min of meer dezelfde eigenschappen. Een groot deel van de 14.500 bruggen en viaducten in Noord-Holland is ingedeeld in families op basis van constructie en het gebruik van gelijksoortige bouwdelen zoals liggers, fundering en rijdekken. Organisaties trekken samen op bij het maken van constructieve beoordelingen, het uitvoeren van levensduurverlenging en bij het slim aanpakken van de vervangingsopgave. Dit leidt tot efficiency en maakt gedeelde instandhoudingsstrategieën mogelijk, die leiden tot een hogere kwaliteit met een efficiëntere inzet van middelen en expertise.
- 3) **een gebiedsgerichte benadering** om op langere termijn aan de hand van prognoses zaken zo te plannen dat instandhouding tot zo weinig mogelijk hinder voor de gebruikers van de infra leidt. Ofwel langere termijn assetmanagement prognoses wordt verbonden aan verkeersmanagement in de regio (Regioregie). Daarbij wordt ook rekening gehouden met de toekomstige bereikbaarheidsopgaven die voortkomt uit ruimtelijke ontwikkelingen zoals woningbouw. Voordelen hiervan zijn o.a.:
 - We kunnen ingrepen en de daarmee gepaard gaande hinder beter uitleggen en langer van tevoren bespreken met betrokkenen.
 - Het versterkt het imago van de samenwerkende beheerorganisaties als beheerders van een netwerk.
 - We stellen gebruikers van wegen en vaarwegen in staat om zich lang van tevoren in te stellen op te verwachte hinder.

Vervolg

De regio Zaanstreek-Waterland is samen met Amsterdam-Noord nadrukkelijk in beeld als startregio. Dit betekent dat binnen onze regio concrete projecten worden gezocht en gestart waarbij de infrabeheerders samen met ons aan de slag gaan om de nieuwe werkwijze toe te passen². Voor onderdeel 1 en 2 ligt vanuit het college het voortouw bestuurlijk bij de

² Dit is iets anders dan de status 'pilot-regio', want pilots houden na een proeftijd vaak op te bestaan terwijl we met deze aanpak structureel willen doorgaan.

portefeuillehouder Openbare ruimte en voor onderdeel 3 bij de portefeuillehouder
Bereikbaarheid, Mobiliteit en Parkeren.

Financiële en Juridische consequenties

Het meedoen aan het programma Samen Slimmer Renoveren en Vervangen past in 2025 binnen de reguliere capaciteit. De bijdrage aan de pilot bedraagt € 15.000,- en wordt gedekt vanuit het exploitatiebudget Civiele kunstwerken.

Geheimhouding op grond van de Gemeentewet

Niet van toepassing.

Aanpak/uitvoering

Deelname aan Provinciaal programma "Samen slimmer renoveren en vervangen".

Betreft

Actieve informatievoorziening naar aanleiding van motie 71 (Raadsvergadering 4-4-2024, agendapunt 7.5 Motie vreemd - niet afsluiten, maar onderhouden!).

Bijgaande stukken

Geen

Hoogachtend,

burgemeester en wethouders van Zaanstad,

Drs. J. Hamming, burgemeester

Drs. G. Blom, gemeentesecretaris

Transactiebewijs iBabs digitale handtekening